

VOORTGANGSRAPPORTAGE

juni + juli + augustus 2023

HET ONDERSTEUNINGSTEAM
UITHUISPLAATSINGEN TOESLAGENAFFAIRE

Inhoud

Inleiding	2
Cijfers en observaties	3
Aanmeldingen	3
Gezinnen in beeld.....	4
Ondersteuning.....	5
Resultaten	7
Doorontwikkeling	7
Werkwijze en proces.....	7
Organisatie.....	8
Communicatie.....	8
Leren.....	8
Doorkijk	9

Inleiding

Sinds we op 4 april 2022 zijn gestart, publiceren we iedere twee maanden een voortgangsrapportage om onze cijfers, resultaten, bevindingen en ontwikkelingen te delen. In verband met de zomer publiceren we dit keer eenmalig een rapportage over drie in plaats van twee maanden. Deze rapportage gaat over de maanden juni, juli en augustus 2023.

Naast de voortgangsrapportage, publiceren we ook leerrapportages. Dit zijn rapporten waarin we minder ingaan op de cijfers en meer op de inhoud van ons werk; wat komen ouders en wij in de praktijk tegen en wat zijn onze bevindingen? Ons tweede, en meest recente leerrapportage, is in april 2023 gepubliceerd en staat in het teken van onze geleerde lessen na één jaar Het Ondersteuningsteam. Je vindt het leerrapport op onze website onder het kopje 'Feiten', of door op [deze link](#) te klikken.

In deze voortgangsrapportage lees je hoeveel mensen zich tot en met augustus 2023 bij ons hebben aangemeld en via welke route dat is geweest. Daarnaast delen we cijfers over de uit huis- en thuisplaatsingen, wat de wensen van ouders én kinderen zijn en in hoeverre het ons tot nu toe gelukt is om daaraan te werken.

We zijn continu in ontwikkeling om ouders en kinderen zo goed als mogelijk te blijven ondersteunen. Wat we daar in juni, juli en augustus voor hebben gedaan en de komende maanden nog voor gaan doen, vind je ook in deze rapportage.

Benieuwd naar eerdere rapportages? Deze vind je op de website www.hetondersteuningsteam.nl op de pagina 'Feiten'. Ook zijn we te volgen via onze [LinkedIn-pagina](#) en op Twitter via [@OT_Uithuisplaatsing](https://twitter.com/OT_Uithuisplaatsing).

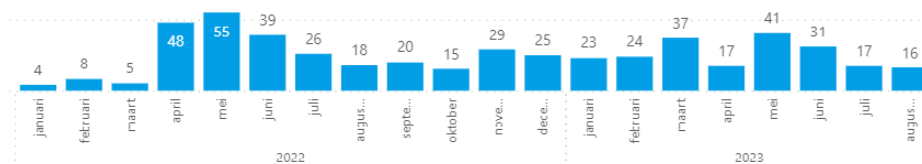
Cijfers en observaties

Aanmeldingen

In totaal hebben t/m eind augustus 498 mensen zich bij ons aangemeld.

- 245 ouders en kinderen worden ondersteund. Dit zijn 236 lopende en 9 heropende trajecten.
- 38 trajecten zijn *nog niet gestart*
 Voordat het ondersteuningstraject start, onderzoeken we of de aangemelde persoon tot onze doelgroep behoort: gedupeerde van de toeslagenaffaire én te maken (gehad) met uithuisplaatsing(en) van kinderen. Deze fase kan een dag tot enkele weken duren. Deze aanmeldingen scharen we onder de categorie ‘nog niet gestarte’ trajecten.
- 98 trajecten zijn *nooit gestart*
 Het kan zijn dat een ondersteuningstraject nooit start omdat we bijvoorbeeld niet meer in contact komen met een ouder of kind, of omdat de aangemelde persoon niet tot onze doelgroep behoort.
- 117 ondersteuningstrajecten zijn *volledig doorlopen en afgesloten*

Aanmeldingen per maand¹

¹ De cijfers van voorgaande maanden kunnen enigszins verschillen met eerdere gepubliceerde voortgangsrapportages. Dit komt doordat aanmeldingen die aan het einde van de maand binnenkomen, de volgende maand in onze monitor verwerkt worden.

De volgende afbeelding geeft aan waar de 498 mensen die zich hebben aangemeld vandaan komen. Mensen die zich vanuit het buitenland hebben aangemeld (23) zijn niet opgenomen in deze afbeelding.

Reactietijd na aanmelding

Bij 83% van de mensen die zich hebben aangemeld, is er binnen twee dagen telefonisch contact geweest. Bij 68% is er binnen een week een welkomstgesprek ingepland. Deze relatief korte reactietermijnen worden als positief ervaren.

Kenmerken aanmelders

Moeders vormen de grote meerderheid van de mensen die we ondersteunen. In een kleiner aantal gevallen ondersteunen we vaders, beide ouders of een kind. De afbeelding hieronder laat zien wie er ondersteund wordt.

Het merendeel van de mensen meldt zich rechtstreeks bij ons aan (353). Een relatief groot en constant aantal meldingen komt binnen via een professional (107). Mensen die zich aanmelden weten ons te vinden via bijvoorbeeld gemeenten, UHT Belastingdienst, ministerie van Justitie en Veiligheid, belangengroepen, Openbaar Ministerie, GGZ of gecertificeerde instellingen.

² De categorie 'Nog niet in beeld' betreft trajecten met de status 'nog niet gestart'.

Gezinnen in beeld

Kinderen

In totaal zijn er 840 kinderen betrokken bij de gezinnen die wij ondersteunen. Hiervan wonen 316 kinderen tijdens het ondersteuningstraject van het OT niet meer thuis.

Uithuisplaatsingen

Van de 316 uithuisgeplaatste kinderen, weten we van 275 of er sprake is van wel of geen jeugdbeschermingsmaatregel, zie de volgende tabel.

Met jeugdbeschermingsmaatregel	226
Zonder jeugdbeschermingsmaatregel	44
Zowel met als zonder jeugdbeschermingsmaatregel	17
Totaal	287

Het merendeel (100) van deze kinderen verblijft op dit moment in een pleeggezin (niet zijnde het netwerk), bij de andere ouder (80), of in het netwerk (bij familie of vrienden (69)).

Reden uithuisplaatsing

Onderstaande categorieën worden door de procesbegeleiders en ouders geïdentificeerd als de meest voorkomende redenen voor uithuisplaatsing:

- Financiële problematiek
- Onveilige thuissituatie, huiselijk geweld
- Gebrek aan huisvesting
- Middelengebruik en verslaving
- Onvermogen om voor de kinderen te zorgen
- Acties van de partners
- Complexe (echt)scheiding
- Mogelijk strafbare feiten
- (Mentale) gezondheidsklachten

In meerdere situaties wordt er aangegeven dat er sprake is van meerdere redenen ofwel (complexe) multi-problematiek.

Betrokken Jeugdzorgregio's

Op dit moment zijn GI's van 39 jeugdzorgregio's bij de gezinnen betrokken. Bij een aantal gezinnen zijn er GI's uit verschillende regio's betrokken. De regio's die het vaakst voorkomen zijn:

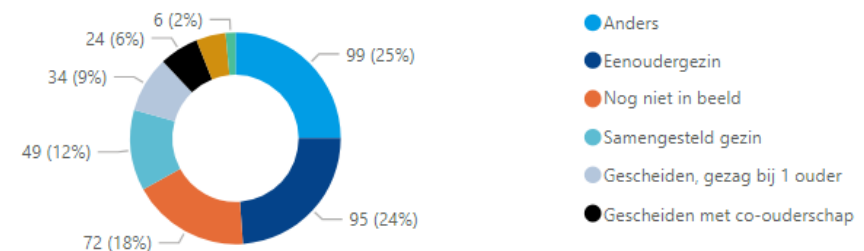
- Rijnmond (41 gezinnen)
- Amsterdam-Amstelland (34 gezinnen)
- Flevoland (25 gezinnen)

Gezinssamenstelling en gezag

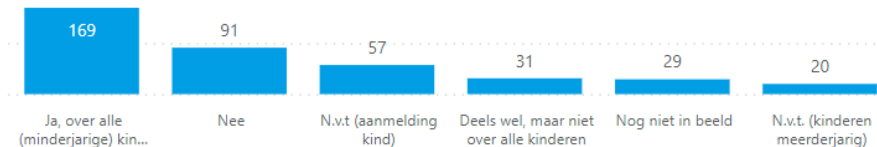
De gezinssamenstelling van de mensen die in begeleiding zijn (of waren), is voornamelijk éénoudergezinnen. Er is weinig sprake van intacte gezinnen. Er zijn meer ouders die gezag over alle kinderen hebben (170) dan ouders die geen gezag hebben (90). Er zijn ook meer gezinnen waarbij

het gezag bij één ouder ligt (126), dan gezinnen waarbij beide ouders gezag hebben (90). Zie de afbeeldingen hieronder voor details.

Gezinssamenstelling

Heeft/hebben de ouder(s) gezag?³

Ondersteuning

Over het algemeen hebben we goed in beeld welke ondersteuningsbehoeften en vragen er zijn, welke ondersteuning wordt ingezet en welke resultaten we bereiken.

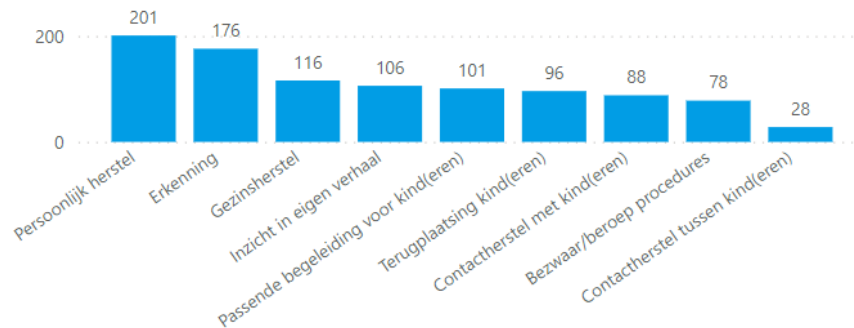
Gewenste gezinssituatie en ondersteuningsverzoek

Van de mensen die wij begeleiden, waarvan de gewenste gezinssituatie bekend is, is er in de meeste gevallen de wens voor contactherstel met kind(eren), overig herstel van betrokken gezinsleden en het terugdraaien van de uithuisplaatsing.

³ De categorie 'Nog niet in beeld' betreft trajecten met de status 'nog niet gestart'.

Mensen hebben daarnaast ook specifieke ondersteuningsvragen. Van de vragen die nu bekend zijn, vragen ze de procesbegeleiders in de meeste gevallen te helpen met persoonlijk herstel, erkenning en gezinsherstel.

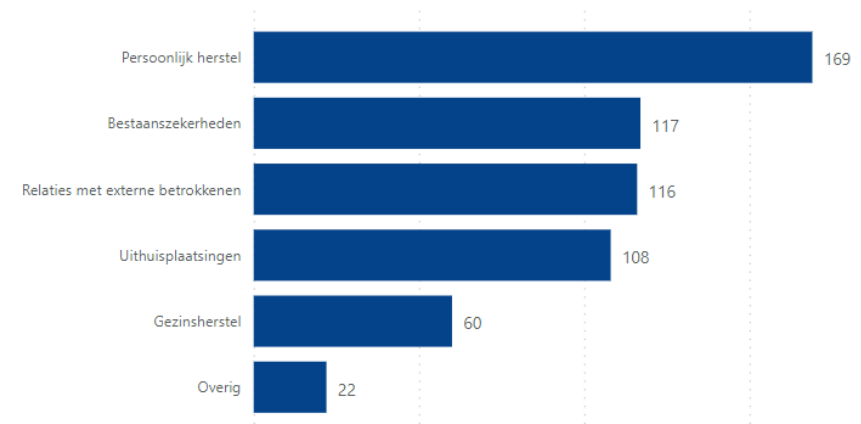
Ondersteuningsverzoeken bij aanmelding

Welke ondersteuning bieden we?

De afbeelding rechts, laat zien welke ondersteuning procesbegeleiders bieden. Voor de leesbaarheid hebben we de verschillende antwoordmogelijkheden geclusterd in thema's.⁴ De aantallen in de afbeelding refereren aan het aantal gezinnen waarin minimaal één ondersteuningsvorm binnen een categorie is ingezet (dit kunnen er ook meer zijn).

Welke ondersteuning wordt/is geboden?

We zien dat het vaakst ondersteuning wordt geboden op persoonlijk herstel. Dit sluit aan op de vaakst benoemde ondersteuningsbehoeften. Daarnaast wordt ongeveer even vaak ondersteuning geboden op de relaties met externe betrokkenen, rondom bestaanszekerheden en de uithuisplaatsingen.

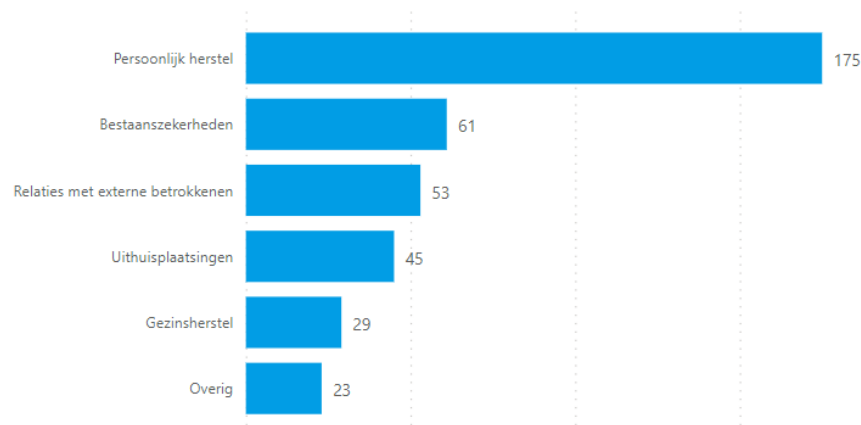
De verklarende analyse is op dit moment (t/m augustus 2023) bij 18 gezinnen uitgevoerd.

⁴ De vragen die onder elk thema vallen zijn terug te vinden in het [voortgangsrapport van november 2022](#).

Resultaten

De aantallen in de afbeelding hieronder refereren naar het aantal gezinnen waarin minimaal één resultaat binnen een categorie bereikt is (dit kunnen er ook meerdere zijn).⁵

Welke resultaten zijn bereikt?

De vaakst voorkomende resultaten rondom uithuisplaatsingen en gezinsherstel zijn:

Uithuisplaatsingen

- Bezoekregeling verbeterd (29)
- Bezoekregeling tot stand gebracht (8)
- Gezag terug/behouden (8)
- Voorkomen uithuisplaatsing (6)
- Terugplaatsing kinderen na een uithuisplaatsing (22 kinderen bij 15 gezinnen)

⁵ De resultaten die onder elke categorie vallen zijn terug te vinden in het [voortgangsrapport van november 2022](#).

Gezinsherstel

- Contactherstel met kind(eren) (19)
- Contactherstel tussen kinderen (11)
- Relatie met familieleden hersteld (6)

In de afbeelding links zien we dat de vaakst bereikte resultaten te maken hebben met persoonlijk herstel. Dit sluit aan bij de vaakst benoemde behoeften en bij de ondersteuning die wordt geboden (zie afbeeldingen op de vorige pagina). Dit is belangrijk omdat persoonlijk herstel, samen met het op orde brengen van bestaanszekerheden, voorwaardelijk is voor het bereiken van resultaten rondom de uithuisplaatsingen en gezinsherstel.

Doorontwikkeling

Werkwijze en proces

- Om de gedupeerde ouders van de toeslagenaffaire – die te maken hebben (gehad) met uithuisplaatsing(en) van hun kind(eren) vanuit een jeugdbeschermingsmaatregel – te bereiken en hen een gericht ondersteuningsaanbod vanuit het ministerie van JenV te bieden, ontvangen deze ouders op 19 september een ondersteuningsbrief. Hierin worden ze onder andere geïnformeerd over het bestaan van Het Ondersteuningsteam, ons werk en wat wij voor hen kunnen betekenen. De maanden juni, juli en augustus stonden in het teken van voorbereiden op de telefoontjes en nieuwe aanmeldingen die voortkomen uit deze brief, door onder andere trainingen voor het bel-team te organiseren en nieuwe procesbegeleiders te werven.

- De monitor is een tool die we gebruiken om (op geanonimiseerde wijze) data van de ondersteuningstrajecten te verzamelen, bij te houden en te evalueren. Zo zijn ook de cijfers in dit voortgangsrapport hieruit afkomstig. Een belangrijk onderdeel van de monitor dat gedurende de zomermaanden doorontwikkeld is, is 'Afsluiting & Evaluatie'. Het doel van deze doorontwikkeling is nóg beter inzicht krijgen in de ervaring van ouders met Het Ondersteuningsteam: wat kunnen we hiervan leren, verbeteren en wat doen we goed?

Organisatie

- In augustus zijn 12 nieuwe procesbegeleiders geworven. Vanaf september worden zij getraind in de werkwijze- en processen van het OT. Hierna worden zij gekoppeld aan ouders die zich aanmelden. Het Ondersteuningsteam bestaat nu uit 60 procesbegeleiders.

Communicatie

- Ter voorbereiding op de ondersteuningsbrief (zie: 'Werkwijze en proces') die op 18 september verstuurd wordt, zijn verschillende interne en externe communicatiemiddelen ontwikkeld of uitgebreid. Externe communicatieactiviteiten betreffen onder andere: social media beheer en een nieuwe [webpagina](#) maken met een overzicht van beschikbare hulp.
- We hebben naar aanleiding van ons [Leerrapport](#) een [filmpje](#) gemaakt dat veel bekeken is op LinkedIn.
- We hebben meegedacht met het ministerie (JenV) en advies gegeven over de inhoud en boodschap van de ondersteuningsbrief (zie: 'Werkwijze en proces').

Leren

- Naast de doorontwikkeling van onze 'vaste' evaluatie in de monitor (zie: 'Werkwijze en proces'), organiseren we van juli tot en met eind september ook een enquête om te weten hoe ouders onze ondersteuning beleven; om te evalueren, te leren en waar nodig, te verbeteren. Het verschil tussen deze enquête en het onderdeel 'Afsluiting & Evaluatie' in de monitor, is dat de enquête door de ouders en meerderjarige kinderen zelf wordt ingevuld. De resultaten van de enquête zullen in oktober op onze website en social media-kanalen gedeeld worden.
- Er zijn samenwerkingsafspraken opgesteld met het Ondersteuningsteam Buitenland (OTB). Het OTB ondersteunt in het buitenland verblijvende ouders en kinderen, binnen verschillende leefgebieden. De afspraken tussen het OT en OTB gaan onder andere over de samenwerking, werkwijze en (gezamenlijke) koersbepaling.
- Een nieuwe advocaat heeft zitting genomen in onze expertpool. De leden van de expertpool worden geconsulteerd door onze procesbegeleiders voor specifieke vragen over situaties van ouders. De advocaat heeft expertise met gezinnen in complexe situaties, vechtscheidingen en jeugdrecht. Zij weet goed de verbinding met andere betrokkenen rondom het gezin te maken, en hen mee te krijgen.
- Er heeft een goede casuevaluatie plaatsgevonden met de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Hierbij is de samenwerking besproken en zijn de dilemma's die een ieder tegenkomt behandeld. Zoals: hoe neem je de situatie van de ouder goed mee en de factoren die daartoe geleid hebben, in relatie tot de vraag die voorligt bij de RvdK.
- Vanuit Het Ondersteuningsteam is er meegedacht en input geleverd voor de folder van de gecertificeerde instelling (GI). In deze folder staat informatie voor de jeugdbeschermer over de

‘tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT’ en de wijze waarop de gecertificeerde instellingen, voor deze ouders, uitvoering gaan geven aan hun rol en wat ze ouders bieden.

Doorkijk

- Het Ondersteuningsteam kijkt uit naar het versturen van de ondersteuningsbrief (zie: ‘Werkwijze en proces’) op 18 september, in de hoop dat ons aanbod meer ouders en kinderen bereikt.
- In september publiceren we een Verhalenbundel met de titel *‘Zien is iets anders dan kijken’: 5 ervaringen van professionals en ouders over contact maken, verbinden en gelijkwaardig samenwerken in de jeugdzorg.*
- Tot en met september verzamelen we de input van de enquête (zie: ‘Leren’). In oktober worden de resultaten van de enquête geëvalueerd en gebundeld in een rapport dat gepubliceerd wordt.
- Het Ondersteuningsteam blijft, net als voor de zomer, ook in het najaar congressen en andere evenementen bijwonen om meer mensen te bereiken en te inspireren met de uitgangspunten van het werk van het OT.